Vervolg van pag. 6

ze dood vallen van honger en ellende, dàt zou hij nooit kunnen, nee, in der eeuwigheid niet.

Eén was er, wien hij misschien, maar dan buiten Janna om, zijn nood zou durven klagen. Dat was Meester. Maar Meester zou toch ook wel gehoord hebben, dat ze een koe hadden. Meester wist van zijn eigen huisje, en Meester zou het misschien niet eens kunnen gelooven, dat ze zoo arm waren. Nee, hij zou er toch niet over kunnen spreken zelfs met Meester niet, maar hard was het! Dien avond bracht Karst de Jong drie en veertig centen thuis, het loon dat hij verdiend had met een langen, langen sjouwdag achter de broodkar. Sintavond kwam. Janna had de kinderen vroeg naar bed gestuurd. Zelfs Anna, die anders wel eens opbleef, was vroeg gaan slapen. Ze had het druk gehad in haar dienst en was moe thuisgekomen. Karst had van zijn bakker wat taaitaai meegekregen. Janna stopte in de kousen van de kinderen, zelfs in die van Anna, een paar taaimannetjes. Dan hadden ze toch een verrassing bij het wakker worden.

„Hoe laat zouden de pakjes bezorgd worden?" vroeg Karst, die aan niets anders meer kon denken.

„Tegen achten, net als elk jaar zeker." —Janna was kortaf. Ze wilde hem niet laten merken, hoe het idee, dat zij weer overgeslagen zouden worden, haar pijnigde. En als hij er nu aldoor over sprak, dan kón ze zich niet goed houden.

Stil bleven ze bij elkaar zitten. Het was een koude, heldere avond, waarin alle geluiden duidelijk tot het kleine huisje doordrongen. In de verte naderden voetstappen. Ze keken elkaar aan. Ze wisten beiden, dat de pakjes rondgebracht werden. De voetstappen kwamen dichter en dichter bij. Ze hoorden dat het hekje naast het hunne opengeduwd werd, ze hoorden dat een deur opengestooten werd. De buren werden bedeeld, net als elk jaar. Tòch, tegen beter weten in, konden ze beiden plots de gedachte niet meer van zich afzetten: „Als wij nu toch ook eens. . . ." Het hekje, naast-án, klapte dicht. Nu kwamen de voetstappen nader, nader. . . ., zou hún hekje óók opengeduwd worden, zou. . . . De voetstappen gingen voorbij, gelijkmatig, tergend. . . .

Karst de Jong keek naar zijn vrouw. „Da 's weèr het werk van Kniers," zei hij grimmig.

„Kom, kom," zei Janna sussend.

„Je weet best, dat hij het nooit heeft kunnen vergeten," hield Karst vol.

Het was al meer dan drie jaar geleden, dat Karst de Jong in een laan dicht bij het dorp, Kniers tegengekomen was. Karst duwde zijn broodkar, Kniers fietste. Hij reed in het midden van de laan, ofschoon er een ruim fietspad aan den kant was. Maar Karst week niet. Kniers kwam dichterbij. Karst week geen duimbreed. Toen schreeuwde Kniers: „Zeg, kan je niet uit je oogen kijken. . . . " Het „lummel" wat hij er bij had willen zeggen slikte hij wijselijk in. Karst was stil blijven staan.

Een paar heldere, blauwe oogen keken Kniers aan.

„Ik wacht van jou geen complimenten af," zei Kniers flink. Kniers lachte gluiperig, terwijl zijn oogen afdwaalden. Hij durfde iemand nooit recht in het gezicht zien. Slaaf der rijken, vleiend, kruiperig, hondsch-onderdanig, was hij een tiran voor zijn minderen, die op hun beurt voor hèm kropen, omdat hij bij den rijkdom wat in te brengen had. En nu werd Kniers dusdanig terechtgezet door een armen broodbezorger. Karst had gelijk, Kniers zou hem dit nooit vergeven.

De stem van Janna onderbrak zijn overpeinzingen: „We wisten het immers vooruit Karst. En wat geeft het nou, of we er al over klagen. Laten we liever dankbaar wezen, dat we allemaal gezond zijn. En als de winter voorbij is, dan moèt het beter worden. Zóo lang houden we het nog wel uit, Karst!"

Den volgenden dag vertelden de buren wat er al in het pak gezeten had; óók geld dezen keer, en een groot stuk spek. Janna lachte op de haar eigen zonnige manier, toen ze het hoorde. — „Jullie bent maar fortuinlijk," zei ze. Haar optimisme had haar al weer over de teleurstelling van den vorigen avond, want een teleurstelling was het toch wel even geweest, heengeholpen. 's Morgens was haar eerste gang naar de koe geweest. De koe beteekende immers voor hen een fortuintje, al was het dan in de toekomst, want de koe zou kalven, het kalf zouden ze verkoopen, de koe zou melk geven. . . . Janna's optimisme bracht haar zoo gemakkelijk over de nog te komen wintermaanden heen, alsof het een paar dagen waren. . . .

Het werd een barre winter. Bij al de misères voegde zich nog een groote plaag. Het water. Door aanhoudende stormen werd het water opgezwiept en steeg, steeg. Jaren achtereen hadden ze 's winters last van het hooge water gehad, maar zoo hoog als dien winter had het nooit gestaan. Het kwam in den kelder, zoodat de aardappelen en de bieten ronddreven, het kwam zelfs in de keuken, waar Janna onvermoeid aan het dweilen en uitscheppen was. Alleen in het schuurtje, dat wat hooger was, kwam het water niet. Janna vond dat ze al blij moesten zijn, dat de koe tenminste droog stond. Dit zei ze ook tegen Karst, toen hij klaagde over de natte aardappelen en bieten. Karst had zijn oude laarzen weer opgezocht, daarmee baggerde hij door het water. Het loopen achter de broodkar viel hem daardoor wel moeilijker, maar hij bleef tenminste droog.

Dries kon niet naar school gaan, Anna niet naar haar dienst. Ze zaten bijna geheel geïsoleerd, alleen Karst bracht s'avonds de nieuwtjes mee uit het dorp. Janna's innigste wensch was, dat Karst niet weer ziek mocht worden. Hij zag er soms zoo akelig uit. De angst om zijn gezondheid kon haar vaak droefgeestig maken, kon haar heur heerlijken moed ontnemen.

Eén avond kwam Karst zoò moe-slepend thuis, dat Janna zich geweld moest aandoen, om niet te verraden, hoè angstig ze zich weer voelde. „Is er iets?" vroeg ze, gauw zijn stoel bijschuivend, terwijl Dries al hielp bij het uittrekken der laarzen. „Nee," zei hij, „er is niets."

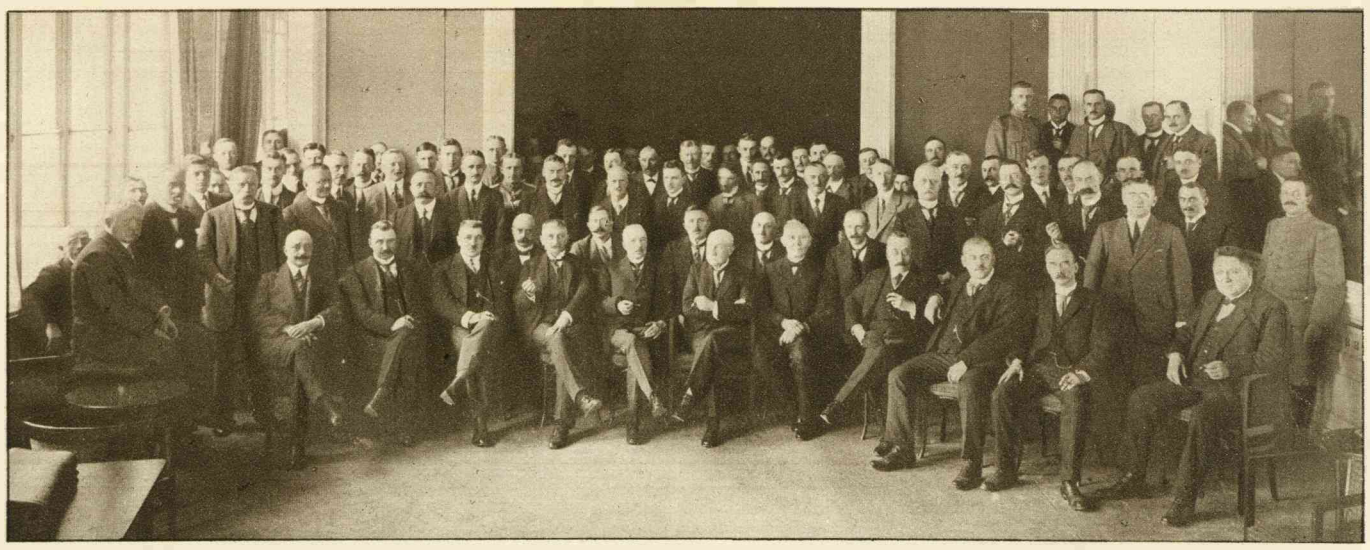
Doch toen de kinderen naar bed waren, vertelde hij, dat er overal in het dorp onder de armen turf en hout uitgedeeld was, en dat er met Nieuwjaar groote spekuitdeeling gehouden zou worden.

„Nou," zei Janna, „en wat zou dat? wij hebben toch immers nog wel hout in 't schuurtje. En spek? Kom, dat zullen we ook nog wel eens weer eten, hoor!"

Tegen Nieuwjaar zakte het water wat. Anna kon weer naar haar dienst gaan, Dries naar school, terwijl kleine zusje, die ook zoolang opgesloten was geweest, weer met Moeder naar het schuurtje trippelde, om de koe d'r voer te geven. Janna's broer leverde lijnkoeken; wanneer het kalfje er zou zijn, zouden ze voor het geld, wat ze daarvoor kregen, de lijnkoeken kunnen betalen. De broer had het ook niet breed, en Janna was dankbaar, dat hij haar dusdanig hielp. Er was zooveel, waar Janna dankbaar voor was. Ze was bang geweest, dat Anna haar dagdienst zou kwijtraken, omdat ze er in zoo lang niet geweest was. Maar de lui, beste lui waren het, dacht Janna, hadden het geschikt, en Anna bracht weer haar eenen gulden en vijf en twintig cent thuis. En daar werd zooveel van gedaan! Bovendien ging het nog steeds goed met Karst.

Hij hoestte nog wel eens wat, maar hij zag er toch zoo afgetobd niet meer uit. Janna rekende, rekende met haar kleine inkomsten, of ze Zondag niet eens een stukje spek bij het eten konden hebben.

(Zie vervolg op pag. 12).

DE MAATSCHAPPIJ VOOR DIERGENEESKUNDE. *(foto „Rembrandt")*

Verleden week hield de Maatschappij voor Diergeneeskunde een druk bezochte algemeene vergadering in hotel de l'Europe te Utrecht.

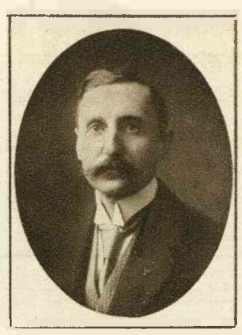

J. H. D. NEP.

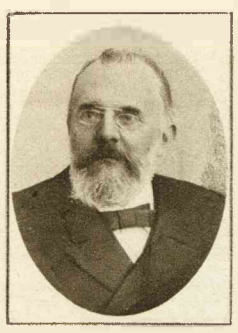
Den 10en October herdacht de heer J. H. D. NEP, schrijver aan het Dep. van Marine te 's-Gravenhage, het feit, dat hij 50 jaar onafgebroken in 's Rijks dienst was.

Mr. A. J. VAN WEEL. †

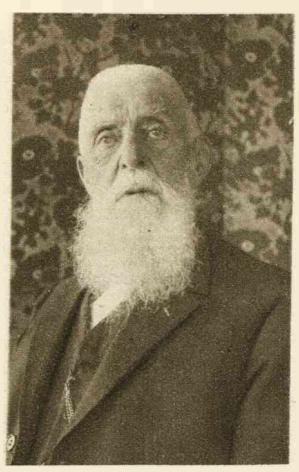

Jhr. Mr. J. W. H. RUTGERS VAN ROZENBURG.

NOTARIS A. MOLL. †

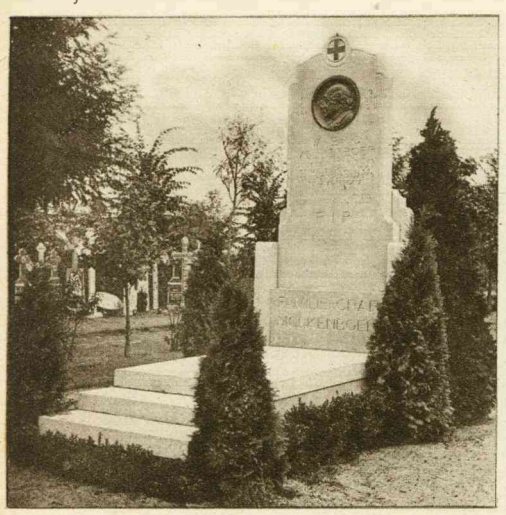
Te Ooltgensplaat overleed in den ouderdom van 79 jaar Mr. A. J. VAN WEEL, oud-lid der Provinciale Staten van Zuid-Holland, in leven notaris aldaar. — Tot Burgemeester van Baarn is benoemd Jhr. Mr. J. W. H. RUTGERS VAN ROZENBURG. — Op 65-jarigen leeftijd is te Arnhem overleden notaris A. MOLL. De overledene was bekend door zijn vele geschriften op het gebied der rechtsgeleerdheid.

Mr. J. H. SMIDT.

Verleden week herdacht de heer Mr. JAN HENDRIK SMIDT zijn 85sten verjaardag. De heer Smidt is onze oudste nog in leven zijnde oud-minister.

BELANGRIJK BERICHT. Het komt vaak voor, dat aan het einde van den jaargang talrijke abonné's ons verzoeken enkele losse nummers te willen bijleveren omdat deze zijn weggeraakt of zoodanig beschadigd — wat heel begrijpelijk is, want ons blad gaat lètterlijk van hand tot hand! — dat ze een gebonden jaargang van „Panorama" zouden ontsieren. Dikwijls kunnen we echter sommige nummers niet meer naleveren, zoodat we deze abonné's moeten *teleurstellen*. We hebben daarop een *afdoend middel* bedacht en stellen vanaf heden keurig uitgevoerde, speciaal tot dit doel vervaardigde portefeuilles beschikbaar, waarin de losse nummers kunnen worden opgeborgen en vastgehecht, zoodat *beschadiging* is buitengesloten. De prijs dezer fraaie portefeuilles bedraagt **slechts 60 cts.** Ook de bekende half- en heeljaarsprachtbanden kunnen wij gelukkig, ondanks den oorlog, die het linnen *uiterst schaars* maakt, tegen den prijs van resp. **f 0.95** en **f 1.25** leveren. Deze banden, in groene of bruine kleur en met hun gouden reliefversiering, zijn *te* bekend, om op de uitvoering nog nader de aandacht te vestigen. Spoedige bestelling, zoowel van portefeuilles als banden is *dringend gewenscht* om verzekerd te zijn van vlugge toezending.

GRAFMONUMENT W. B. G. MOLKENBOER.

„PRINS HENDRIK GARDE".

GRAFMONUMENT W. B. G. MOLKENBOER.

Links: Op het kerkhof Buitenveldert te Amsterdam is een dezer dagen gereed gekomen het grafmonument voor wijlen den heer W. B. G. Molkenboer, in leven directeur der Rijks-Normaalschool voor Teekenonderwijzers te Amsterdam. Het monument, dat opgericht is door de familie Molkenboer, is gemaakt naar het ontwerp van den zoon van den overledene, den heer Theo Molkenboer. — Onze foto geeft het monument. *Rechts:* Het portret-relief naar het ontwerp van Theo Molkenboer, voorkomende op het monument. *Midden:* De commandant, de heer A. F. C. G. Brünings, met het kader van het Jongelings Weerbaarheidskorps „Prins Hendrik Garde" te Amsterdam, poseerend voor onzen fotograaf.